

Anf. 74 ELIN SEGERLIND (V):

Fru talman! I Vänsterpartiets budgetmotion, En röd politik för en grön omställning, presenterar vi omfattande satsningar på välfärden och ett reformerat skattesystem i syfte att öka jämlikheten genom omfördelning och skapa förutsättningar för att lyckas med den gröna omställningen. När var och en gör saker för sig, utan hänsyn till att våra liv är sammanbundna i ett samhälle, drar de rika ifrån, välfärden släpar efter och klimatet havererar. Men när vi gör saker tillsammans blir det bättre för oss alla. Då kan vi stärka välfärden, öka friheten för de flesta av oss, skapa rättvisa och jämlikhet samt lyckas med den nödvändiga omställningen.

I den del av budgeten som vi debatterar här i dag finns en hel del bra förslag från regeringens budget med i den antagna budgeten, som Vänsterpartiet tillstyrker. Det handlar bland annat om satsningar för havs- och vattenmiljön, klimatinvesteringar och Industriklivet. Men det finns också en del som vi menar saknas. Därför har vi i vårt budgetförslag lagt till 4 miljarder extra till det som gick igenom.

Ett av de anslag som vi har lagt till på det här utgiftsområdet handlar om moderna och hållbara städer.

Samtidigt som coronapandemin har slagit och fortsätter att slå hårt mot oss alla har den visat oss att det finns andra sätt att organisera våra liv och vår tid. Vi är ute mer i naturen, luftföroreningarna i flera städer runt om i världen har minskat och biltrafiken har blivit glesare. Flera städer anammade detta och lovade sina medborgare att återstarten efter corona inte skulle bli en återgång till trafikinferno och luftföroreningar. I städer som Milano, Rom och Barcelona har miltals bilväg gjorts om till gång- och cykelvägar. I Paris tog man bort 72 procent av parkeringsytan, och i London ska man införa en av världens största bilfria zoner – bara för att nämna några saker.

Hela Sverige ska ju vara med i omställningen. I våra städer har vi möjlighet att göra stora förändringar snabbt för att till exempel minska biltrafiken, så låt oss börja där! Sveriges städer har stor potential att följa den globala trenden och bygga transporteffektiva städer som minskar utsläppen och stärker jämlikheten. Genom konsekventa satsningar som minskar utrymmet för bilismen kan vi skapa en mer jämlik tillgång till det offentliga rummet och ge alla rätt till tillgängligt och hållbart resande. Det kommer att gynna alla, men särskilt dem med låga inkomster.

Vi föreslår även statligt stöd till kommuner för klimatanpassade och grönare städer. Genom satsningen vill Vänsterpartiet ge stöd till en rad olika områden, till exempel bilfria städer, smarta urbana godstransportlösningar, ombyggnad av kontor till bostäder och omvandling av parkeringar till parker samt ett kraftigt utökat gång- och cykelnätverk.

Fru talman! Utsläppen behöver minska betydligt snabbare än vad som för närvarande sker i Sverige och i hela världen. Investeringsstöden behöver öka för att åstadkomma de systemskiften som krävs i hela landet för att nå klimatmålen. För ny teknik behöver marknaden statliga insatser i form av riskdelning och finansiering för att investera i de fossilfria lösningarna. Inte minst inom transportsektorn finns ett stort behov av investeringar i dessa lösningar.

Vänsterpartiet föreslår därför ett ökat riktat stöd för medfinansiering av klimatinvesteringar jämfört med de föreslagna nivåerna och utöver nuvarande Klimatklivet.

Sedan frågan om skogen, som vi så ofta kommer tillbaka till. För Vänsterpartiet var regeringens föreslagna satsningar på åtgärder för värdefull natur välkomna. Vi är glada att de inte har fallit bort i den nya antagna budgeten.

För att möta det ökade besöksintresset behöver områdena tillgängliggöras på ett sätt som bevarar både natur- och upplevelsevärden. Därutöver krävs riktade restaurerande åtgärder för hotade arter som Sverige har åtagande att bevara. Regeringen har föreslagit en ökning av anslaget för 2022 men föreslår sedan konsekvent en minskning av anslaget för 2023 och 2024. Vänsterpartiet vill i stället se ett fortsatt höjt anslag för att säkerställa att restaureringar och anläggningar av våtmarker och även satsningar på naturnära jobb inte går förlorade i framtiden.

Anslaget 1:14 Skydd av värdefull natur är ett anslag som M-KD-SD-sidan nu med den antagna budgeten dragit ned på stort jämfört med regeringens förslag till satsning, en satsning som vi i Vänsterpartiet tillstyrkte i vår budget. Vi menar att anslaget är ett av de viktigaste kopplat till skogen, biologisk mångfald och omställning. Syftet med anslaget är att se till att det finns medel för utgifter för skydd och bevarande av värdefulla naturmiljöer för biologisk mångfald likaväl som för friluftsliv.

Det här är ett anslag som en part som är ansvarig för en budget håller högt om denne vill se ersättningar betalas ut till markägare som vill att deras mark skyddas i en eller annan form. Ett högt anslag betyder att fler kan få ersättning men också att mer skog kan skyddas. En låg nivå på den här posten innebär det motsatta, att färre kan få ersättning och därmed att en mindre andel skog kan skyddas. Eftersom Sverige inte når upp till sitt mål för andel skyddad skog är det en högst beklaglig neddragning av anslaget.

Människan är i grunden beroende av ekosystemtjänster från naturen som skapas och möjliggörs av den biologiska mångfalden. Artrikedomen är avgörande för vår generations och kommande generationers livsmöjligheter och är i grunden en förutsättning för fortsatt välfärd.

Det intensiva skogsbruket som pågår i Sverige i dag är en bidragande orsak till förlusten av biologisk mångfald i Sverige, och till vems nytta? Av den produktiva skogsmarken i dag kan endast några få procent betraktas som gammal i biologisk mening. Det påverkar inte bara den biologiska mångfalden utan även sociala och kulturella värden. Det förändrar människors förhållande till skogen och naturen och vår möjlighet att leva som en del av den.

För att uppnå ett hållbart skogsbruk som bedrivs inom naturens ramar och som i nödvändig utsträckning skyddar våra kvarvarande skogar med höga naturvärden behöver Sverige ställa om skogsbruket och bland annat sluta att avverka skogar med höga naturvärden, kvalitetssäkra det frivilliga skyddet av skogen och ge ett långsiktigt skydd för de fjällnära skogarna.

Fru talman! Vi i Sverige må säga att vi har ett hållbart skogsbruk. Men naturen ger oss en helt annan bild. Eftersom våra budgetramar har fallit deltar vi inte i beslutet.